

नेपालको भौगोलिक परिचयभौगोलिक अवस्थिति

- समुद्रदेखिको दुरी – करीब ११२७ कि.मि.
- कुन कुन देशको बिचमा – भारत र चीन
- क्षेत्रफल – १,४७,१८१ वर्ग कि.मि. अर्थात ५६,८२७ वर्ग माइल
- पूर्व-पश्चिम लम्बाइ – ८८५ कि.मि.
- उत्तर दक्षिण चौडाइ – सरदर १९३ कि.मि. (अधिकतम : २४१ र न्युनतम १४५ कि.मि.)
- अक्षांश – २६ डिग्री २२ मिनेटदेखि ३० डिग्री २७ मिनेट उत्तर
- देशान्तर – ८० डिग्री ४ मिनेटदेखि ८८ डिग्री १२ मिनेट पूर्वी
- विश्वको कूल भूभागको कति प्रतिशत – ०.०३ प्रतिशत
- एसियाको कति प्रतिशत क्षेत्रफल – ०.३ प्रतिशत
- नेपाल र चीनबीच सिमा निर्धारण – सन् १९६१ अक्टोबर ५ (बिरेन्द्र र लिउ साउचीद्वारा हस्ताक्षर)

नेपालको प्रमाणिक समय

- आधार मानिएको हिमाल – गौरीशंकर, दोलखा (८६ डिग्री १५ मिनेट पूर्वी देशान्तर रेखा)
- ग्रीनवीच मानक समयभन्दा कति छिटो – ५ घण्टा ४५ मिनेट
- लागु – वि.सं. २०४२ साल वैशाख १

भौगोलिक विभाजनधरातलीय स्वरूपको आधारमा नेपालको विभाजन

	हिमाली प्रदेश	पहाडी प्रदेश	तराई प्रदेश
क्षेत्रफल	२१ प्रतिशत	६२ प्रतिशत (ने.खा.सं. २०७५)	१७ प्रतिशत
उचाइ समुद्र सतहबाट	५८ मि देखि ६००	६०१ देखि ३०००	३००१ देखि ८८४८
चौडाइ	२५ देखि ५०	८० देखि १२८	२५ देखि ३०
जिल्ला	२१	३६	२१
जनसंख्या	९,९८	३९.७५	५०.२६
उपविभाजन	३ (मुख्य, भित्री र सिमान्त)	चुरे, महाभारत र मध्य भूमि	तराई, भावर र भित्री मधेस
मुख्य पेशा	पशुपालन र जडीबुटी	पशुपालन	कृषि र व्यापार
सबैभन्दा ठूलो जिल्ला	डोल्पा (७८८९ वर्ग कि.मि.)	म्याग्दी	कैलाली
सबैभन्दा सानो जिल्ला	बाजुरा	भक्तपुर	पर्सा
स्थानीय तह	१६३	३१४	२७६

(उल्लेखित विवरण पछिल्लो विवरण हो)

स्थानीय सरकार संचालन ऐन अनुसार नेपालको विभाजन

- वर्गीकरण गरिएको – वि.सं. २०७४ असोज २९
- कति प्रकारमा वर्गीकरण – ५ भागमा
 - हिमाल – २०
 - पहाड – २९
 - तराई – १८
 - भित्री मधेसमा – ७
 - काठमाडौँ उपत्यका – ३

■ वि.स. २०७४ भाद्र २५ को निर्णयानुसार गोर्खा, रामेछाप, धादिङ र पूर्वी रुकुमलाइ हिमाली जिल्ला कायम हिमाली प्रदेश

- ✍ उचाइ – समुद्र सतहदेखि ३३०१ देखि ८८४८ मिटरसम्म
- ✍ विभाजन – ३ (मुख्य हिमाली क्षेत्र, भित्री हिमाली क्षेत्र,सिमान्त हिमाली क्षेत्र)
- ✍ उपत्यकाहरू – पुराङ्ग, हुम्ला, मुगु, लाङगु, बूढी खोटाङ, केरूङ, न्यानम, रोङ्गसार, खुम्बु, कर्मा
- ✍ पाइने जलवायु – शुष्क जलवायु
- ✍ फैलावट – तिब्बतको समानान्तर किनारी क्षेत्रदेखि करिब १३० किलोमिटर उत्तरसम्म

पहाडी प्रदेश

- ✍ उचाइ – समुन्द्र सतहदेखि करिब ६०० मिटरदेखि उत्तरमा ३,००० मिटरसम्म
- ✍ क्षेत्रफल – ६२ प्रतिशत
- ✍ चौडाई – ८० किलोमिटरदेखि १२८ किलोमिटर
- ✍ जिल्ला – ३६ ओटा जिल्ला
- ✍ मुख्य पेशा – कृषि र पशुपालन रहेको

चुरेपर्वत श्रेणी

- ✍ फैलावट – नेपालको दक्षिणमा अवस्थित पूर्वदेखि पश्चिमसम्म
- ✍ उचाइ – समुद्रसतहदेखि ६१० देखि १८७२ मिटर
- ✍ उपनाम – बाह्य हिमालय, शिवालिक, नवीनतम पर्वत
- ✍ हावापानी – गर्मी
- ✍ क्षेत्र – १२.७ प्रतिशत (१८,७९,००० हेक्टर)
- ✍ सबैभन्दा ठूलो पहाड – गार्वा, कैलाली

महाभारत श्रेणी

- उचाइ – समुन्द्र सतह देखि करिब १२,००० फिटसम्म
- क्षेत्रफल – २५.८ प्रतिशत
- भागमा पाइने चट्टान – सेल, स्यान्डस्टोन, लाइमस्टोन, मार्बल, स्लेट
- टार – पालुङटार, सल्यानटार, रूमजाटार
- सर्वोच्च शिखर – सैलुङ, दोलखा
- प्रमुख शिखरहरू – द्याम्के, जैथक, फूलचोकी, शिवपुरी, छिम्केश्वरी, दामन, स्वर्गद्वारी

पहाडी प्रदेशमा अवस्थित मुख्य उपत्यका तथा बेसीहरू र पर्यटकीय स्थलहरू

उपत्यका	उचाइ (मि.)	जिल्ला
काठमाडौँ	१३३७	काठमाडौँ, ललितपुर र भक्तपुर
त्रिशुली	५७९	नुवाकोट
पोखरा	८१९	कास्की
पाँचखाल	८७१	काभ्रेपलाञ्चोक
बनेपा	१५५४	काभ्रेपलाञ्चोक
पाटन	१५३४	बैतडी
धुनिबेसी	८५०	धादिङ
दाङ	६६३	दाङ
सुर्खेत	६६४	सुर्खेत

उदयपुर	३६०	उदयपुर
प्रमुख पर्यटकीय स्थानहरू		
मुक्तिनाथ	३८१०	मुस्ताङ
गोसाइकुण्ड	४३६०	रसुवा
नगरकोट	२१७५	भक्तपुर
अन्तुडाँडा	७६३७	इलाम
दामन	४३१२	मकवानपुर
ककनी	२१६०	नुवाकोट
नाम्चे बजार	३४५०	सोलुखुम्बु
तार्केध्याङ	२५६०	सिन्धुपाल्चोक
तातोपानी	११८०	सिन्धुपाल्चोक
जोमसोम	२७१०	मुस्ताङ
मार्फा	२६७०	मुस्ताङ
घोडेपानी	२८३५	म्याग्दी

भित्री मधेश

- अवस्थिति – चुरे र महाभारत पर्वत श्रेणी बीच
- उचाइ – समुन्द्र सतहदेखि ६१० मिटरसम्म
- जिल्लाहरू – ७ वटा उदयपुर, सिन्धुली, मकवानपुर, चितवन, नवलपरासी पूर्व, दाङ र सुर्खेत
- लम्बाइ – ३२ देखि ६४ कि.मि. र
- चौडाइ – १६ कि.मि.
- क्षेत्रफल – ८.५ प्रतिशत
- पूर्वी भित्री मधेश – उदयपुर र सिन्धुली
- मध्य भित्री मधेश – मकवानपुर, चितवन र नवलपरासी पूर्व
- पश्चिम भित्री मधेश – दाङ देखि सुर्खेत
- मध्य पश्चिम – सुर्खेत

नेपालका पर्वतशृङ्खला

- हिमाल आरोहण खुला – सन् १९४९
- आरोहण गरिएको पहिलो हिमाल – अन्नपूर्ण (सन् १९५०), फ्रेन्च दल
- सबैभन्दा होचो हिमरेखा – गोर्खाको रुपनाला, ४५०० मि.
- माछापुच्छ्रे हिमाल आरोहणमा प्रतिबन्ध – वि.स. २०२० फागुन ५
- हाल आरोहणका लागि खुला गरिएका हिमालको संख्या – ४१५ वटा
- पहिलो पर्वतारोही – करविर बुढाथोकी
- सगरमाथा आरोहण प्रथम व्यक्ति – एडमण्ड हिलारी र तेन्जिङ्ग नोर्गे शेर्पा
- सगरमाथाको पहिलो आरोहण मिति – सन् १९५३ मे २९
- सगरमाथा आरोहण गर्ने प्रथम महिला – जुन्को तावेइ, सन् १९७५ मे १६

- सगरमाथा आरोहण गर्ने प्रथम नेपाली महिला – पासाङ ल्हामु शेर्पा, २०५० बैशाख १०
- सगरमाथा कुन गाँउपालिकामा पर्दछ – खुम्बु पासाङल्हामु, सोलुखुम्बु
- नेपालमा हिमशृङ्खलाहरु – २८
- सबैभन्दा अग्लो पर्वत श्रेणी – हिमालय
- विश्वका ८ हजार भन्दा अग्ला १४ वटै हिमाल आरोहण गर्ने पहिलो नेपाली – सञ्जय पण्डित
- सबैभन्दा पछि आरोहण खुल्ला गरिएको हिमाल – जुगल
- जुगल हिमाल आरोहण खुल्ला कहिले – वि.स. २०७५ चैत्र १४
- जुगल हिमालको पहिलोपटक सफल आरोहण – वि.स. २०७५ चैत्र २६

हिमशिखर	उचाइ (मिटर)	हिमशृङ्खला	प्रदेश	जिल्ला
सगरमाथा	८,८४८	खुम्बु	१	सोलुखुम्बु
कंचनजंगा	८,५८६	कञ्चनजङ्घा	१	ताप्लेजुङ
ल्होत्से	८,५१६	खुम्बु/महालङ्गुर	१	सोलुखुम्बु
मकालु	८,४६३	कुम्भकर्ण	१	सङ्खुवासभा
चोओयु	८,२०१	खुम्बु/महालङ्गुर	१	सोलुखुम्बु
धौलागिरी	८,१६७	धौलागिरी	४	म्याग्दी/मुस्ताङ
मनास्लु	८,१६३	गणेश	४	गोरखा
अन्नपूर्ण	८,०९१	अन्नपूर्ण	४	कास्की
नुप्से	७,८५५	खुम्बु	१	सोलुखुम्बु
शान्ति पिक	७,५९१	खुम्बु	१	सोलुखुम्बु
डोम	७,४४२	कञ्चनजङ्घा	१	ताप्लेजुङ
लाङटाङ लिरुङ	७,२३४	लाङटाङ	३	रसुवा
गणेश हिमाल	७,१६३	गणेश	३	गोर्खा, धादिङ
पुमोरी	७,१४५	खुम्बु/महालङ्गुर	१	सोलुखुम्बु
गौरीशङ्कर	७,१३४	रोल्वालिङ	३	दोलखा
अपी	७,१३२	गुराँस	७	दार्चला
माछापुच्छ्रे	६,९९८	अन्नपूर्ण	४	कास्की
सैपाल	७,०३६	अपि सैपाल	७	बझाङ
काञ्जीरोवा	६,८८३	काञ्जीरोवा	६	मुगु, जुम्ला
अमादब्लम	६,८९२	खुम्बु/महालङ्गुर	१	सोलुखुम्बु
कुम्भकर्ण	७,७१०	खुम्बु	१	सोलुखुम्बु

विभिन्न हिमालका उपनामहरु

- लेडिज पिक – आमदब्लम
- किलर माउन्टेन – मनास्लु
- १५ औँ चुली – सगरमाथा
- जासम्बा – पासाङ ल्हामु चुली
- नेपाल र पाँच चुलीको हिमाल – कंचनजंगा
- सेतो र ६ चुलीको हिमाल – धौलागिरी
- भैरवटाकुरा – जुगल
- कुमारी – माछापुच्छ्रे (mother horn of nepal)

- जन्तु हिमाल – कुम्भकर्ण
- श्री अन्तु डाँडा – दिपेन्द्र शिखर

प्राकृतिक स्रोतहरूको किसिम र विशेषताहरू

नेपालको प्राकृतिक स्रोत र साधनहरू

- अर्थ – मानव उपयोगका प्रकृति प्रदत्त स्रोत तथा साधन
- विभाजन कति भागमा – तीन भाग (नवीकरणीय, अनवीकरणीय र अनन्त)
- नवीकरणीय स्रोत – हावा, पानी, माटो, वनस्पति एवं पशुपक्षि आदि
- अनवीकरणीय स्रोत – डिजेल, पेट्रोल, ग्यास आदि
- अनन्त – सौर्यशक्ति, वायुशक्ति, जलशक्ति, ज्वारभाटा आदि

नेपालको जलस्रोतबारे जानकारी

- जलस्रोतका दृष्टिले विश्वको दोस्रो देश – नेपाल
- नेपालमा साना ठूला गरि कति नदीनाला रहेका – ६०००
- नेपालमा विश्वको कुल जलस्रोतको कति प्रतिशत पानी रहेको छ? – २.२७ प्रतिशत
- नेपालका नदीनालाहरूको विद्युत उत्पादन क्षमता कति छ – ८३ हजार मेगावाट
- नेपालमा ११ किलोमिटर भन्दा लामा नदीनालाहरू – १ हजार
- नेपालमा १६० किलोमिटर भन्दा लामा नदीनालाहरू – करिब १००
- नेपालका नदीहरूको जलभण्डार क्षमता – २ लाख २ हजार मिलियन क्युबिक मिटर
- उद्गम स्थलका आधारमा नेपालका नदीहरूको विभाजन – ३
- पहिलो स्तरका नदीहरू – कोशी, गण्डकी र कर्णाली
- नेपालमा रहेका पहिलो स्तरका नदीहरू कतिवटा – २२
- दोस्रो स्तरका नदीहरू – मेची, कन्काइ, कमला, बागमती, राप्ती,
तिनाउ तेस्रो स्तरका नदीहरू – मैनावती, बक्राहा, हर्दिनाथ, तिलावे,
मनुस्मारा र सिसिया
- सप्तकोशी नदी कुन ठाउँमा पुगेपछि तराइमा प्रवेश गर्दछ – सुनसरीको चतरा
- नेपालका तीन नदीहरू कुन नदीमा गएर मिल्दछन् – गंगा
- नेपालको प्रति वर्ष कति माटो बगेर जान्छ – २४ करोड घनमिटर
- नदीका आधारमा नामाकरण गरिएका अञ्चलहरू – १०
- तराइमा पुगेपछि बागमती नदीले कुन कुन जिल्लाको सिमाना कार्य गर्दछ – रौतहट र सर्लाही
- भोटमा मुल भएका नदीहरू – ६ (अरुण, तामाकोशी, सुनकोशी, तमोर, कर्णाली र त्रिशुली)

नदीको आधारमा नेपालको विभाजन

	कोशी	गण्डकी	कर्णाली
क्षेत्र	पूर्वमा कंचनजंघा देखि पश्चिममा लामटाङ हिमालसम्म	पूर्वमा लामटाङ देखि पश्चिममा धौलागिरी सम्म	पूर्वमा धौलागिरी देखि पश्चिममा व्यास हिमालसम्म
लम्बाइ कि.मि	७२०	३३८	५०७

सहायक नदीहरु	सुनकोशी, दुधकोशी, तामाकोशी, इन्द्रावती, लिखु, अरुण र तमोर	कालीगण्डकी, बुढीगण्डकी, मादी, मर्स्याङ्दी, दरौदी, सेती र त्रिशुली	ठूलो भेरी, सानो भेरी, हुम्ला कर्णाली, मुगु कर्णाली, सेती, बुढीगंगा र तीला
जलप्रवाह क्षमता क्यु मि प्रति सेकेन्ड	१५६४	१७१३	१३१६
विद्युत उत्पादन क्षमता (मेगावाट)	२२०००	२१०००	३२०००
सिंचाइ क्षमता	६० हजार वर्ग कि.मि	३८ हजार वर्ग कि.मि	४२ हजार वर्ग कि.मि
चिनारी	नेपालको सबैभन्दा ठूलो	नेपालको सबैभन्दा गहिरो	नेपालको सबैभन्दा लामो
सबैभन्दा ठूलो सहायक नदी	अरुण	कालीगण्डकी	हुम्ला कर्णाली
सबैभन्दा सानो सहायक नदी	लिखु	मादी	तिला
नामाकरण	कृषिक	गाण्डव	पञ्चेश्वरी
भारतमा पुगेपछिको नाम	दामोदर	गण्डक	घाघरा

नदीका उद्गमस्थलहरु

नदी	उद्गमस्थल	नदी	उद्गमस्थल
कर्णाली	तिब्बत	कन्काई	महाभारत पर्वत
कालीगण्डकी	मुस्ताङ लेख	कमला	सिन्धुली गढी
भिमरुक	गौमुखी	अरुण	तिब्बत
ठूलो भेरी	मुकुट हिमाल	वाणगंगा	चुरेडाँडा
दरौदी	बुद्ध हिमाल	मुगु कर्णाली	लद्दाख हिमाल
मर्स्याङ्दी	दामोदर हिमाल	महाकली	अपि
मेची	लाली खर्क	लिखु	रोल्वालिङ
विष्णुमती	सप्तर्षि	बुढी गण्डकी	गणेश हिमाल
सुनकोशी	तिब्बत	त्रिशुली	तिब्बत
सेती	सैपाल	सानो भेरी	धौलागिरी हिमाल
सेतीगण्डकी	अन्नपूर्ण हिमाल	बुढी गंगा	जगदुल्ला ताल
इन्द्रावती	जुगल	बागमती	बागद्वार (ने.खा.सं. २०७५)
मादी	अन्नपूर्ण	हुम्ला कर्णाली	तिब्बत

नेपालका नदीहरुको पौराणिक नाम

नेपाली नाम	पौराणिक नाम	नेपाली नाम	पौराणिक नाम
अरुण	महाप्रभा	चेपे	चम्पावती
मर्स्याङ्दी	शितप्रभा	कर्णाली	पञ्चेश्वरी
लिखु	हेमगंगा		
सुनकोशी	शुभश्रवा	भिमरुक	धर्मावती
इन्द्रावती	सत्यवाहिनी	दुधकोशी	भद्रावती

मादी	माण्डवी	त्रिशुली	धर्मधारा
तादी	सुर्यवती	ककुमती	कर्मनाशा
धोवीखोला	रुद्रमती	तमोर	दुखःधी
राप्ती	अचिरावती	धोवीखोला	रुद्रमती
कालीगण्डकी	कृष्णगण्डकी	दरौदी	विश्वधारा
बुढीगण्डकी	यशोधरा	मनोहरा	मणिमती
सेतीगण्डकी	शुक्लगंगा		

विभिन्न नदीहरुको दोभान तथा मिल्ने ठाँउ

नदीहरु	मिसिने ठाँउ	नदीहरु	मिसिने ठाँउ
भोटेकोशी र सुनकोशी	बाह्रविसे	अरुण र सभा	तुम्लिङटार
कालीगण्डकी र ठेउलेखोला	जैमुनीघाट	सेती र बाहुलीगाड	चैनपुर

विभिन्न नदीका उपनामहरु तथा विशेषताहरु

उपनाम तथा विशेषताहरु	नाम
चक्राकार	कालीगण्डकी
गंगास्वरुपा	कालीगण्डकी
कौमारीस्वरुपा	मादी
वैष्णवीस्वरुपा	सेती
वरुण	लिखु
डल्फिन पाइने नदी	कर्णाली
ओलाङ्चुङ्गोला घाँटीबाट प्रवेश गर्ने	तमोर
दुधमती	पूर्वी राप्ती नदी
नेपालको उत्तरगंगा	सानो भेरी
एउटै नामले दुईतिर बग्ने	राप्ती नदी
नारायणी	गण्डकी
दक्षिणबाट उत्तर तर्फ बहने नदी	कर्मनासा
विश्वको सर्वोच्च स्थानबाट उत्पत्ति भएको	अरुण

भारतमा पुगेपछि विभिन्न नदीको नाम

नदीको नाम	भारतमा पुगेपछिको नाम	नदीको नाम	भारतमा पुगेपछिको नाम
कोशी	दामोदर	कर्णाली	घाँघरा (ने.खा.सं.२०७५)
कन्काइ	विरिंग	महाकाली	शारदा
मेची	महानन्दा	बबई	सरयु

नेपालको हावापानी बारे जानकारी

- हावापानीको आधारमा नेपालको विभाजन

— ५ प्रकारमा

- नेपालको हावापानीमा प्रभाव पार्ने तत्वहरू
 - उचाइ, अक्षांश, सामुद्रिक दुरी, पर्वतको उपस्थिति, वायुको स्वभाव, जमिनको ढाल
- जलवायु क्षेत्र – अल्पाइन र आर्षटिक

	उष्ण मनसुनी	न्यानो समशितोष्ण	ठण्डा समशितोष्ण	लेकाली	टुण्ड्रा
उचाइ	१२००	१२००– २१००	२१००– ३३००	३३००– ५०००	५००० माथि
पाइने स्थान	तराइ, भावर र दुन	चुरे र महाभारत	महाभारत	महाभारत भन्दा माथि	हिमाली
अधिकत म तापक्रम	४२	३५	२०	१५	०
क्षेत्र	भैरहवा, नेपालगंज	काठमाडौँ, पोखरा	ककनी,	मुक्तिनाथ	–
वर्षा मिमि	२००	१५०	१००	३०	०

● नेपालमा पाइने ऋतु – ६ वटा

- ◆ चैत्र र बैशाख – वसन्त
- ◆ जेठ असार – ग्रीष्म
- ◆ श्रावण र भाद्र – वर्षा
- ◆ आश्विन र कार्तिक – शरद
- ◆ मंसिर र पौष – हेमन्त
- ◆ माघ र फाल्गुण – शिशिर

भूमि/माटो

- ★ नेपालमा खेतीयोग्य भू-भाग – १८ प्रतिशत
- ★ विर्ता उन्मुलन ऐन जारी – वि.स. २०१६
- ★ सम्पूर्ण विर्ता जग्गाहरूलाई रैकरमा परिणत – विर्ता उन्मुलन ऐनले
- ★ गुठी जग्गा – कुनै विशेष सार्वजनिक वा सामूहिक उद्देश्य पूर्तिका लागि कुनै ट्रष्टका रूपमा प्रयोग भएको संस्थागत जग्गा

नेपालमा उपलब्ध माटोका प्रकार

(क) पागो माटो

- अर्थ – तराई प्रदेश र बेसीमा पाइने नदीले थुपारेको माटो र बालुवामा कुहिएको भारपात
- पाइने तत्व – चुन, फस्फोरस र पोटास
- कुन खेतीको लागि उपयुक्त – नगदेबाली र कृषि कार्यको लागि उत्तम

(ख) बलौटे पत्थरिलो माटो

- पाइने क्षेत्र – भावर प्रदेश, भित्री मधेश र चुरेपहाड
- पाइने पदार्थ – बालुवा, कन्कड, पत्थर

- कुनै पनि खेतीका लागि अनुपयुक्त माटो – बलौटे पत्थरिलो माटो
- माटोको उर्वरा शक्ति पनि अति कम हुन्छ ।

(ग) रातो फुस्रोमाटो

- पाइने क्षेत्र चट्टान – महाभारतका ठाडा भीरहरूमा टुक्रिएका
- पाइने खनिज तत्व – चून, नाइट्रोजन र फोस्फोरस
- कुन खेतीको लागि उपयुक्त – फलफुल

(घ) तलैया माटो

- उपत्यकाका ताल सुकेर बनेको माटो – तलैया माटो
- के के मिलेर बनेको – प्रशस्त सडेका भारपात मिलेको
- रंग – कालो
- कुन खेतीको लागि उपयुक्त – कृषि कार्य

(ङ) हिमाली माटो

- हिमनदीले थुपारेको माटो, बालुवा, कङ्गड, पत्थर आदि मिलेर बनेको माटो – हिमाली माटो
- खासगरी नेपालको भित्री र उच्च हिमाली क्षेत्रको फेदीमा यस किसिमको माटो पाइन्छ ।
- हावापानी ठण्डा र शुष्क हुने तथा माटोको गहिराइ एवं जैविक पदार्थ कम हुने हुदाँ उर्वरा शक्ति न्यून हुन्छ ।
- योमाटोमा मकै, जौ, आलु, फापरजस्ता बालीमात्र लगाइन्छ ।

अन्य

- १ सेन्टिमिटर माटोको तह बन्त कति समय लाग्छ – १०० देखि ४०० वर्षसम्म
- नेपालमा १ डिग्रीभन्दा कम भिरालो जमिन कति छ – १३.६ प्रतिशत
- नेपालमा २० डिग्रीभन्दा भिरालो जमिन – ५८.८ प्रतिशत
- नेपालमा सर्वप्रथम वृक्षारोपण कार्यक्रम कहिलेदेखि सुरु गरिएको – वि.स. २००२
- माटोको प्राकृतिक अवस्थाबारे अध्ययन गर्ने शास्त्र – pedology
- माटोलाई कसरी जीवन्त राख्ने भन्ने सम्बन्धमा अन्ययन गर्ने विषय – मेडिसिन एन्थ्रोपोसेफिक

वन

- सन् १९९८ को सर्वेक्षण अनुसार वन क्षेत्र – ३९.६ प्रतिशत
- हाल वनको क्षेत्र – ४४.६ प्रतिशत
- नेपालको तराई क्षेत्रको वन प्रति वर्ष कति प्रतिशतले विनास हुँदै गएको – १.३ प्रतिशत
- विश्वको वनस्पतिको कति प्रतिशत नेपालमा – १.०२ प्रतिशत

वनका प्रकारहरू

(क) उष्णप्रदेशीय सदाबहार जङ्गल

- क्षेत्र – तराई, भावर, दुन, चुरेपर्वत
- उचाइ – १,२०० मिटरसम्म
- रूखहरू कस्ता – अग्ला, मोटा, बलिया र सँधै हरिया
- चारकोशे भाडी कहाँ पाइने – चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज

- पाइने वनस्पति – साल, सिसौ, खयर, सिमल
- पाइने जीवजन्तु – हात्ती, गैडा, बाघ, भालु, मृग

(ख) समशितोष्ण पतझर जङ्गल

- क्षेत्र – चुरेको माथिल्लो भाग र महाभारतको तल्लो भाग
- उचाइ – नेपालमा १,२०० मि. देखि २,१०० मि.
- रुखहरू कस्ता – अग्ला र मोटा, कडा र नरम जात
- वनस्पति – खस्रेको वन, भोज पत्र, खोटे सल्ला
- यो वन उष्णप्रदेशीय सदाबहार वनभन्दा कम गुणस्तरको मानिन्छ ।

(ग) समशीतोष्ण सदाबहार कोणधारी जङ्गल (Coniferous Forest)

- महाभारत पर्वतको माथिल्लो भाग र हिमाल पर्वतको तल्लो भाग
- उचाइ : २,१०१ मिटरदेखि ३,३०० मिटर
- वर्षै भरि चिसो हुने र हिमपात भैरहनेहुँदा रुख र रुखका पातहरू कोणजस्तै चुच्चो परेका हुन्छन् ।
- मझौला नरम जातका चाँप, सल्ला, देवदारु, कटुस, धुपी, सीमल, चिलाउने, वेतबाँस, उत्तिस, बाँस, गुँरास, भोजपत्र आदि उल्लेख्य मात्रामा रहेका छन् ।
- वनस्पति : तालिस पत्र, देवदार

(घ) लेकाली वनस्पति वा घासेमैदान

- ३,३०० मिटरदेखि ५,००० मिटरसम्म
- लेकाली वनस्पतिमध्ये कम उचाइका गुराँस, निगाले र केही भाडीजस्ता रुखहरू ३,६०० मिटरसम्मको उचाइमा पाइन्छन् भने त्यो भन्दा माथि घाँसका ठूला ठूला फाँटहरू पाइन्छन् ।
- उत्तिस, लेक पिपल, धुपी सल्ला (लेउ धुपी)

(ङ) शीत मरुभूमिको वनस्पति

- ५,००० मिटरको उचाइभन्दा माथि हिँउ पर्नेहुँदा यहाँ वनस्पतिहरू उम्रिन नसक्ने भएकाले हिउँ नअड्ने भिरालो ठाँउमा काई र लेउ मात्र पाइन्छन् । उम्रिन र हुर्कन नसक्ने यस्तो ठाँउमा उम्रेका लेउ र झ्याउलाई टुण्ड्रा वनस्पति वा शीत मरुभूमिको वनस्पति भनिन्छ ।

नेपालका राष्ट्रिय निकुञ्ज, वन्यजन्तुआरक्ष, शिकार आरक्ष, संरक्षणक्षेत्र तथा नेपालमा संरक्षित जीवजन्तुहरू राष्ट्रिय निकुञ्ज

सुत्र : चिसबलारा फोखमशिबा शुप

पूर्वदेखि पश्चिमको सुत्र : मसला को सिप चिवासेले बर्दियामा राख भनेको शुक्लाफाँटा लग्यो

क्षेत्रफलको सुत्र फोलामस बचिपबाशु खशिरा

राष्ट्रिय निकुञ्ज	स्थापना (वि.स.)	क्षेत्रफल वर्ग कि.मि	अवस्थित जिल्ला
चितवन	२०३०	९५२.६४	चितवन, मकवानपुर, नवलपरासी, पर्सा

सगरमाथा	२०३२	११४८	सोलुखुम्बु
बर्दिया	२०३२	९६८	बर्दिया
लाङटाङ	२०३२	१७१०	रसुवा, सिन्धुपाल्चोक र नुवाकोट
रारा	२०३२	१०६	जुम्ला र मुगु
फोक्सुण्डो	२०४०	३५५५	डोल्पा र मुगु
खप्तड	२०४२	२२५	डाटी, बझाङ, बाजुरा र अछाम
मकालु वरुण	२०४९	१५००	संखुवासभा र सोलुखुम्बु
शिवपुरी नागार्जुन	२०५८	१५९	काठमाडौँ, नुवाकोट र सिन्धुपाल्चोक
बाँके	२०६७	५५०	बाँके
पर्सा	२०७४	६३७.३७	पर्सा
शुक्लाफाँटा	२०७३	३०५	कंचनपुर

नेपालका वन्यजन्तु आरक्षहरू **सुत्र : ठक**

वन्यजन्तु आरक्ष	स्थापना वि.स.	क्षेत्रफल (व.कि.मि)	अवस्थित जिल्ला	मुख्य पाइने जनावर
कोशी टप्पु	२०३२	१७५	सुनसरी	दुर्लभ अर्ना
ढोरपाटन शिकार आरक्ष	२०४४	१३२५	बागलुङ, म्याग्दी, रुकुम	नाउर, निलो भेडा

संरक्षण क्षेत्र **सुत्र : AKAMKAG**

संरक्षण क्षेत्रको नाम	स्थापना (वि.स.)	क्षेत्रफल (वर्ग कि.मि)	अवस्थित जिल्ला
अन्नपूर्ण	२०४९	७६२९	लमजुङ, मनाङ, मुस्ताङ, म्याग्दी, कास्की
कंचनजंघा	२०५४	२०३५	ताप्लेजुङ
मनास्लु	२०५५	१६६३	लमजुङ, गोर्खा
कृष्णसार	२०६५	१६.९५	बर्दिया
अपिनाम्पा	२०६६	१९०३	दार्चुला
गौरीशंकर	२०६६	२१७९	रामेछाप, दोलखा र सिन्धुपाल्चोक

नेपालमा कति प्रकारका औषधिय गण र सुगन्धयुक्त वनस्पतिहरूको पहिचान भएको छ - ७५०

- विश्वसम्पदा सूचीकृत भएका नेपालका राष्ट्रिय निकुञ्ज : सगरमाथा र चितवन
- राष्ट्रिय संरक्षण दिवस कहिले मनाइन्छ : हरेक वर्ष असोज ७ गते
- नेपालमा ७३ प्रजातिका स्तनधारी, ११३ प्रजातिका चरा, २९ प्रजातिका सरिसृप, २ प्रजातिका उभयचर, ३ प्रजातिका पुतली र ४१७ प्रजातिका वनस्पति साइटिस सूचीमा सूचीकृत छन् ।
- नेपालको सबभन्दा ठूलो राष्ट्रिय निकुञ्ज : शे फोक्सुण्डो, ३५५५ वर्ग कि.मि
- नेपालको सबभन्दा सानो राष्ट्रिय निकुञ्ज : रारा
- अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्रको व्यवस्थापन : राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोषले

- हाल विश्वमा प्रचलनमा रहेको कुखुराको वंशाणुगत स्रोत कुन चरालाई मानिन्छ : लुइचे
- नेपालमा दीर्घकालीन वन विकास गुरुयोजना सुरु – सन् १९८९
- नेपालमा वन जाँच अड्डाको स्थापना – वि.स. १९९१
- नेपालमा वि.स. २०२० मा वन क्षेत्रले ढाकेको भुभाग ४५ प्रतिशत थियो भने वि.स. २०३५ मा ४० प्रतिशत थियो ।
- नेपालका वनलाई ५ भागमा वर्गीकरण गरिएको छ : (सामुदायिक, कवुलियती, धार्मिक, निजी, संरक्षित)
- नेपालमा सामुदायिक वन कार्यक्रम सुरु – वि.स. २०३५
- नेपालको निजी वनलाई राष्ट्रियकरण कहिले गरियो – वि.स. २०१३
- तराईको जंगलालाई के भनिन्छ – भोरा
- लेकको जंगलालाई के भनिन्छ – पाल
- रातो गुँरासलाई के भनिन्छ – लालीगुँरास
- सेतो गुँरासलाई के भनिन्छ – चिमाल
- कहिल्यै पात नभर्ने वनस्पति – खजुर
- जन्तुहरु जस्तै हिड्न सक्ने विरुवा – मेनग्रीव

ताल, कुण्ड र पोखरीहरू

तिलिचो ताल

■ अवस्थित जिल्ला	– मनाङ
■ समुन्द्र सतहदेखिको उचाइ	– ४,९१९ मिटर
■ कुन हिमालको काखमा	– फाक्चे हिमालको
■ विश्वको सबैभन्दा अग्लो स्थानमा अवस्थित	– तिलिचो
■ लम्बाइ	– करिब ४ कि.मि.
■ चौडाइ	– १.२ कि.मि.
■ गहिराइ	– करिब २०० मिटर
■ उपनामहरु	– तिरि-चोवा तथ तिलिजो
■ उत्तरतिर रहेको हिमाल	– निलगिरी
■ दक्षिणतर्फ रहेको हिमाल	– अन्नपूर्ण हिमाल

फोक्सुण्डो ताल

■ अवस्थित जिल्ला	– डोल्पा
■ समुद्र सतहदेखिको उचाइ	– ३६१३ मि.
■ कुन हिमालको काखमा	– कान्जिरोवा
■ लम्बाइ	– करिब ४.८२ कि.मि.
■ चौडाइ	– १.६१ कि.मि. रहेको
■ गहिराइ	– ६५० मिटर

- स्थानीय नाम – रिगमो
- कुन आकारको – Y आकारको
- नेपालको सबैभन्दा गहिरो ताल – फोक्सुन्डो
- सुलीगढ खोला – करिब १७६ मिटरको भरना

रारा ताल

- अवस्थित जिल्ला – मुगु जिल्ला
- समुद्र सतहदेखिको उचाइ – ३२०० मिटर
- क्षेत्रफल – ११ वर्ग किलो मिटर
- लम्बाइ – ५.२ कि.मि.
- चौडाइ – २.४ कि.मि.
- गहिराइ – १६७ मिटर
- महेन्द्रताल भनी घोषणा – वि.स. २०२० चैत्र १३
- यसबाट निस्केको खोला – खत्याड खोला
- नेपालको सबैभन्दा ठूलो ताल – रारा ताल

छत्रोलेया ताल

- अवस्थित जिल्ला – दोलखा जिल्ला
- समुन्द्र सतहदेखिको उचाइ – ४,५८० मिटर
- लम्बाइ – ३ कि.मि.
- चौडाइ – ०.५ कि.मि.
- गहिराइ – १०० मिटर
- कति पानी रहेको – करिब ८ करोड घनमिटर

फेवा ताल

- अवस्थित जिल्ला – कास्की जिल्ला
- बीचमा रहेको मन्दिर – ताल बराही
- लम्बाइ – ४.८ कि.मि.
- चौडाइ – १.५ कि.मि.
- गहिराइ – २४ मि. रहेको
- कुन कुन खोलाहरु मिसिएर बनेको – हर्पन खोला र मर्सी खोला
- वर्षेनी कति क्षेत्रफल पुरिदै गएको छ – ०.७ वर्ग किलोमिटर
- उपनाम – बैदाम ताल

- ✗ ५२ पोखरी ५३ तालको जिल्ला भनेर चिनिने जिल्ला – रुकुम
- ✗ चितवन जिल्लाको सबैभन्दा ठूलो ताल – बीस हजारी ताल
- ✗ लुङ्ग्री नदी कहाँ पर्दछ – रोल्पा

नेपालका केही प्रसिद्ध ताल, कुण्ड र पोखरीहरू

ताल, कुण्ड, पोखरी	स्थान (जिल्ला)
रारा ताल, पाप कुण्ड, ऋणमोक्ष दह, छायानाथ दह	मुगु

फेवा ताल, रुपा, मैदी, बेगनास	कास्की
शे-फोक्सुण्डो वा रिग्म ताल, जगदुल्ला ताल	डोल्पा
बीसहजारी ताल, नन्दभाउजू ताल, कसरा,गडुवा ताल, मुजुरा ताल, सोह्रहजार	चितवन
गैडहवा ताल, लौसा, सग्रहवा, गजेडी	रूपन्देही
जाखिरा ताल, जगदीसपुर	कपिलवस्तु
घोडाघोडी ताल	कैलाली
बुलबुलेताल	सुर्खेत
रानी ताल, फिलमिला, सालगौडी ताल	कञ्चनपुर
तिरीछो(तिलिचो ताल	मनाङ
खप्तड ताल	डोटी
गोसाईकुण्ड, सुर्यकुण्ड, भैरवकुण्ड, सरस्वकती कुण्ड	रसुवा
इन्द्रसरोवर	मकवानपुर
टौदह, रानीपोखरी, नागदह	काठमाडौं
गंगासागर, धनुषसागर, ज्ञानकुण्ड, रामसागर, रत्नसागर, अमृतकुण्ड	धनुषा
महाराजा सुन्वर्षीपोखरी	मोरङ
माइदिया पोखरी	पर्सा
सुर्मासरोवर	बभ्राङ
पञ्चासेताल	स्याङ्जा, पर्वत र कास्की
गिरी दह, विष्ट दह, शेख दह	जुम्ला
सुना दह	डोल्पा
माईपोखरी	इलाम
दिमी पोखरी, भुत पोखरी	रामेछाप
बुढैया ताल, भगरिया ताल	बर्दिया
भोकारी दह, आकुरबाबा दह	सप्तरी
दुध कुण्ड	ओखलढुंगा
पाँचथर	जोरपोखरी
बोनादिशा पोखरी, नदिवान	सर्लाही
सिसुवाखटैया दह, गुड्के दह	महोत्तरी
अली ताल	डडेल्धुरा
रोताहा पोखरी, सिद्धमार्ग पोखरी, थुलाजी ताल, फोकार ताल, मार्ग पोखरी	तेह्रथुम
सिज्मे ताल, जलजले पोखरी	ताप्लेजुङ
गौरा दह, चिलागड दह, विराट पोखरी, टाँगा डुवान	भापा
सूर्यकुण्ड, चिम्दी ताल	सुनसरी
पातारी पोखरी, मनिका ताल, कमल दह	सिराहा
बञ्जारी ताल, घरिअर्वा ताल, छपकैया पोखरी, बैघीमाई पोखरी, माइदिया पोखरी	पर्सा

ठाडा दह, स्याङ्लाङ दह

अर्घाखाँची

नेपालका प्रमुख भरनाहरु

ह्यातुड	तेह्रथुम
टिपताला, इलामडाँडा	ताप्लेजुङ
पोकली, रातामाटे, चिखुवा खोला	ओखलढुङ्गा
ओडारी खोला, खुवा	उदयपुर
गुम्छाथाल, तीनधाई, भैरवकुण्ड	काभ्रे
दिप्रुङ	खोटाङ
सहस्रधारा	पर्वत
शीतखोला, तीलखुवा	अर्घाखाँची
छहरे, बैकुण्ठ	पाल्पा
पुरनधारा	दाङ
रुपसे, उडाइनो	म्याग्दी
भेलछेदन, जोरपानी	डोटी
फुङफुङ	नुवाकोट
चेपेनदी	मनाङ
द्वारीखोला	दैलेख
सेतीनदी	बझाङ
खहरेखोला, गंगाजमुना	धादिङ
सुशङ सप्पु	पाँचथर
सुलिगढ	डोल्पा
सुनसर भरना	रोल्पा
पञ्चाल भरना (नेपालको सबैभन्दा अग्लो ३८१ मि.)	कालिकोट

नेपालको खनिज

पृथ्वीभित्र रहेका तामा, कोइला, चुनढुङ्गा, पेट्रोलियम पदार्थ, ग्याँस, खरी, गेरू, शिशा, म्याग्नेसाइट, स्लेट आदिलाई खनिज भनिन्छ । नेपालमा खनिजको खनिज पदार्थको उत्खननलाई अभि प्रभावकारी बनाउनका लागि वि.स. २०२४ मा भौगर्भिक विभागको स्थापना गरियो ।

नेपालमा खनिज साधनका सम्भाव्य क्षेत्र

खनिज	पाइने स्थान
फलाम	फूलचोकी, ठोसे, चितवन, कुलेखानी, भैसे, प्यूठान, बझाङ, डोटी, लब्धी
तामा	तामाखानी, सिमाखानी, कुलेखानी, बद्धखोला, बन्दिपुर, बाह्रबिसे, माफा
अभ्रक	भोजपुर, डोटी, चैनपुर, रसुवा, बझाङ, ज्यामिरे, गोसाइँकुण्ड, सुन्दरीजल
चुनढुङ्गा	चोभार, भैसे, चितवन, धनकुटा, पाल्पा, मकवानपुर, गोदावरी, सुर्खेत
सीसा	गणेशहिमाल, फूलचोकी, मकवानपुर, बाग्लुङ, गल्कोट, बैतडी, तिप्लीङ,
जस्ता	गणेशहिमाल, फूलचोकी, माजेर खोला, नाम्पा
गन्धक	चिसापानी, गोसाइँकुण्ड, बराहक्षेत्र
खरी	सिन्धुपाल्चोक, खोटाङ, भोजपुर
स्लेट	बन्दीपुर, बाग्मती, लुम्बिनी, गण्डकी, जनकपुर
मार्बल	गोदावरी, महाभारत पर्वत शृंखला
गेरू	सिन्धुपाल्चोक, चौतारा
कोइला	दाङ, सल्यान, चौतारा, चितवन, मकवानपुर, काठमाडौँ उपत्यका
पेट्रोलियम	कोइलाबास, नेपालगंज, मुक्तिनाथ, दैलेख, प्यूठान, दाङ
ग्याँस	तराईको, मुस्ताङ र काठमाडौँ उपत्यका

सुन	सुनकोशी, बुढीगण्डकी, कालीगण्डकी, रिउखोला, बेरिङ, कोशी नदी
चाँदी	चिसापानी बाग्लुङ, फूलचोकी
कोबाल्ट	पाल्पा, गुल्मी, अर्घाखाँची, धनकुटा
सोडा	सल्यान, डोटी
सिधेनुन, वीरेनुन, निओवेरस र अन्य पत्थर	गोरखा, डडेल्धुरा, जाजरकोट
निकेल	खोकलिङ, नाम्पा, टुङथाङ, भोले
म्याग्नेसाइट	दोलखाको खरिदुङ्गा, उदयपुर, मुस्ताङको नुनखानी

नेपालका प्रमुख घाँटी तथा भञ्ज्याङहरू

नाम	जिल्ला
फिनसाङ, घाङ्ला, चाबुक, टिपताला, खाङ्ला	ताप्लेजुङ
भाटभटेनी, रागला, पोपटी, छिरनचोभा, उम्बक	संखुवासभा
भुमा कोदारी	सिन्धुपाल्चोक
नाङ्पा	सोलुखुम्बु
फाङ्फुङला, चाङचुमी, छाटाङ, पर्चे क्यामा	मुस्ताङ
ग्याला, मैलाट साचिङ, यान्दोल, लाज्युङ, थाप्ले, लार्के	गोर्खा
खुङ, मेङला, ज्याङचे, पिण्डु, मारिम, यानाङ, काङकङ, आररिम, याला	डोल्पा
लोलुङ, चिमाला, लाप्चे, चाङ्ला, सर्पे, यारी	हुम्ला
छयाङ्ला, टिंकर	दार्चुला
उराई	बझाङ
रसुवागढी	रसुवा
नाम्जा	मुगु

विभिन्न जिल्लाका विशेषता/अन्य भौगोलिक उपनाम

हिमालपारीको जिल्ला	मनाङ र मुस्ताङ
नेपालको बनारस	रिङ्गि, पाल्पा
भोलुगें पुलको जिल्ला	बाग्लुङ
कफी खेतीका लागि प्रसिद्ध जिल्ला	गुल्मी
चिया खेतीका लागि प्रसिद्ध जिल्ला	इलाम
नयाँ नेपाल भनी चिनिने जिल्ला	बाँके, बर्दिया, कैलाली र कंचनपुर (कबाब कैलाली)
उत्तर हिमालदेखि दक्षिणमा महाभारतसम्म फैलिएको जिल्ला	धादिङ
माथिल्लो सगरमाथा	ओखलढुंगा, खोटाङ र सोलुखुम्बु
महेन्द्र राजमार्गले नछुने तराईको जिल्ला	पर्सा
महेन्द्र राजमार्गले छुने पहाडी जिल्ला	अर्घाखाँची
सबैभन्दा उचाइमा रहेको जिल्ला सदरमुकाम	हुम्लाको सिमिकोट
५२ पोखरी ५३ तालको जिल्ला	रुकुम
तीन लालको जिल्ला	रामेछाप
नेपालको मरुभूमि	मुस्ताङ
नेपालको नक्सासँग मिल्दोजुल्दो आकृति भएको जिल्ला	बाग्लुङ

सबैभन्दा बढी विमानस्थल भएको जिल्ला	सोलुखुम्बु
तीनतिरबाट नदीले सिमाना छुट्याएको जिल्ला	ओखलढुंगा
एग बास्केट	चितवन
चीन र भारत दुवैलाई छुने	२ (दार्चूला र ताप्लेजुङ)
नेपालको हावाखोरी hill station of nepal	महाभारत पर्वत श्रेणी
बराबर क्षेत्रफल भएका जिल्लाहरू	तनहुँ र रामेछाप (१५४६ वर्ग कि.मि.) र डोटी र बर्दिया (२०२५ वर्ग कि.मि.) (रातडोब)
नेपालको कास्मिर	जुम्ला
नेपालको दार्जिलिङ	जुम्ला
नेपालको श्रीलंका	कोशीटप्पु, सुनसरी
नेपालको ताजमहल	रानीमहल, पाल्पा
लालीगुरासको घर	मिल्के डाँडा, इलाम
शिलु तिर्थ	गोसाइकुण्ड
नेपालको चेरापुञ्जी	कास्कीको लुम्ले
नेपालको स्वीट्जरल्याण्ड	जिरी, दोलखा
नेपालको नैनीताल	त्रिवेणीधाम, नवलपरासी
नेपालको बाबाधाम	टुटेश्वर, महोत्तरी
नेपालको फोकल्याण्ड	सुन्दर हरैँचा, मोरङ
नेपालको माउण्ट फुँजी	मनास्लु
काठमाडौँको चेरापुञ्जी	गोदावरी
भारतसँग मिल्दोजुल्दो आकृति भएको जिल्ला	संखुवासभा
नेपालको ढोका	वीरगंज
९० प्रतिशत नदीले सिमाना छुट्याएको जिल्ला	कैलाली
पहाडकी रानी तथा नगदेवालीको खानी	इलाम
आफ्नै अञ्चल सिमाना नछुने जिल्ला	लमजुङ, भक्तपुर र नुवाकोट
१२ वण्डाल, १८ खण्डालको जिल्ला	सुर्खेत
१२ वण्ड, १८ खण्डको जिल्ला	अछाम
५२ पोखरी, ५३ तालको जिल्ला	रुकुम
५२ कुटी, ७२ कुण्डको शहर	जनकपुर
७ तालको जिल्ला	कास्की
७ कुण्डको जिल्ला	रसुवा
पोखरीको शहर	जनकपुर
तालैतालको जिल्ला	कास्की

विभिन्न वस्तुका लागि प्रसिद्ध नेपालका स्थानहरू

माटाका भाँडा	भक्तपुर
दही	भक्तपुर
तरकारी	ठिमी
ताप्ले	विरगंज
हुक्काको नली	बाग्लुङ, डोटी
तेल	खोकना
कपास	बाँके, बर्दिया, दाङ
करुवा, अमखोरा	पाल्पा

तोरी	चितवन
असल सख्खर	बैतडी
खुकुरी	भोजपुर
भादगाँउले टोपी	भक्तपुर
चिउरा	टिकनीबोडे
कफी	गुल्मी
च्याखुरा	पिपलबोट गोरखा
दुम्जाली राडी	दुम्जा
गलबन्द	कास्की
अम्बा	धुनिवेशी
छाला	दैलेख
उखु	धुनिवेशी
अदुवा	मालनेटा
सुन्तला	धनकुटा, पोखरा
चाकु	टोखा
शालिग्राम	कालीगण्डकी
घरबुना कपडा	किर्तिपुर
काठको ठेकी	मकवानपुर
सानु दुधालु गाई	अछाम
मुला	चित्लाङ
लोक्ता	दोलखा
चिया	इलाम
नासपति	फर्पिङ
चामल	सिकरवेशी

नेपालको सबैभन्दा ठूलो

प्रदेश	कर्णाली (२७९८४ वर्ग कि.मि.)
ताल	रारा
नदी	सप्तकोशी
दरबार	सिंहदरबार
ढुङ्गाको मुर्ति	बुढानिलकण्ठ
नगरा	हनमान ढोका अगाडिको
घण्टा	हनुमान ढोका अगाडिको
मानवनिर्मित ताल	इन्द्र सरोवर
रंगशाला	दशरथ रंगशाला
मन्दिर	जानकी मन्दिर
सिंचाइ	बागमती
हिमनदी	लामटाङ
आरक्ष	ढोरपाटन (१३२५ वर्ग कि.मि)
राष्ट्रिय निकुञ्ज	फोक्सुण्डो (३५५५ वर्ग कि.मि.)
जिल्ला	डोल्पा (७८८९ वर्ग कि.मि)
प्रदेश	प्रदेश नं. ६
महानगरपालिका	पोखरा
उपमहानगरपालिका	घोराही

जलविद्युत	कालीगण्डकी, १४४ मे.वा
गुफा	सिद्ध गुफा

नेपालको सबैभन्दा सानो

जिल्ला	भक्तपुर
प्रदेश क्षेत्रफलअनुसार	प्रदेश नं. २
मूर्ति	विश्वरूप
सिक्का	जावा
निकुञ्ज	रारा

नेपालको सबैभन्दा लामो

नदी	कर्णाली (५०७ कि.मि)
पुल	मेहुली

नेपालका विभिन्न स्थान र तिनको पुरानो नाम

हालको नाम	पुरानो नाम	हालको नाम	पुरानो नाम
चोभार डाँडा	कच्छपालगिरी	पाटन	मनिगल
स्वयम्भु	पद्मकण्ठगिरी	विराटनगर	गोग्राहा
वाल्मिकी नगर	भैसालोटन	सुर्खेत	गोदामचौर
बुटवल	खस्यौली	नगरकोट	मण्डपगिरी
अमलेखगंज	भिच्छाखोरी	गण्डकी प्रदेश	मगरात

नेपालको सबैभन्दा अग्लो तथा अग्लो स्थानमा रहेका केही तथ्यहरु

- अग्लो स्थानमा रहेको होटल : होटल एभरेष्ट भ्यु
- सर्वोच्च स्थानमा रहेको भरना : सुलिगढ भरना, ३६१३ मि.
- अग्लो स्थानमा धानखेती : जिउलो, जुम्ला
- अग्लो स्थानमा आलुखेती : चुङकुङ, सोलुखुम्बु ४४०० मि.
- अग्लो स्थानमा पाइने फुल : स्टेलरिया डेकुम्बेन
- अग्लो स्थानमा पाइने च्याउ : ट्र्याफिना नेपालेन्सिस
- अग्लो स्थानमा रहेको ताल : तिलिचो ताल, ४९९९ मि.
- चुचुरो : सगरमाथा, ८८४८ मि.
- मन्दिर : न्यातपोल मन्दिर
- भरना : पंचाल भरना, कालिकोट ३८१ मि.
- स्तम्भ : अशोक स्तम्भ, लुम्बिनी
- पुल : कुस्मा बलेवा पुल
- अग्लो स्थानमा रहेको रा.निकुञ्ज : सगरमाथा
- अग्लो स्थानबाट सुरु भएको नदी : अरुण
- अग्लो स्थानमा रहेको सदरमुकाम : सिमिकोट, हुम्ला

- अग्लो स्थानमा रहेको विमानस्थल : स्याङ्बोचे
- अग्लो स्थानमा रहेको वस्ती : छार्का भोट र ताराप गाँउ
- अग्लो स्थानमा रहेको घाँटी : पुर्वीध्याच, ६५७१ मि.

नेपालको सबैभन्दा होचो स्थान तथा होचो स्थानमा रहेका भौगोलिक तथ्यहरु

- उपत्यका : अरुण उपत्यका
- गल्ली : अन्धगल्ली
- जिल्ला सदरमुकाम : जलेश्वर

नेपालका केही भौगोलिक स्थानहरु के कहाँ

- थोराङ पास कहाँ पर्दछ : मनाङ
- चाँदनी टापु कुन जिल्लामा : कंचनपुर
- अरनिको हिमाल : डोल्पा
- मार्फा कृषि फार्म : मुस्ताङ
- साली भिनाजुका पाइला नामक स्थान : सुर्खेत
- नौका विहार : लुम्बिनी
- म्याग्नेसाइटको व्यावसायिक उत्पादन : दोलखा
- युरेनियम : चमेलिया नदीको किनारमा
- नेपाल पिक : ताप्लेजुङ
- देशे मरु भ्या : यटखाटोल, काठमाडौँ
- स्वर्गद्वारी : प्युठान
- छातेढुंगा कहाँ पर्छ : तेह्रथुम

भुगोलसम्बन्धी अन्य महत्वपूर्ण तथ्यहरु

- पहाडको अध्ययन गर्ने शास्त्र : orology
- नेपालमा रहेका सरदर पहाडहरु : ८३५
- नेपाल एसियाको कुन भागमा अवस्थित : मध्य भाग
- नेपालमा सबभन्दा बढी प्रयोग भएको खनिज पदार्थ : चुनढुङ्गा
- नेपालको सबैभन्दा जाडो हुने ठाउँ : मुस्ताङ
- १२ हजार फिटभन्दा माथिका धार्मिक क्षेत्रहरु : गोसाइकुण्ड र मुक्तिक्षेत्र